

Hajnówka, dnia 09 luty 2018 r.

ZK.5520.1.2018

**Pan
Lech Jan Michalak
Przewodniczący
Rady Powiatu Hajnowskiego**

W nawiązaniu do pisma z dnia 02.01.2018 r., załączeniu przesyłam informacje z realizacji Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego Powiatu Hajnowskiego.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ I PRZEDSIĘWZIĘĆ

1. Zapewnienie porządku publicznego

Zakłócanie spokoju oraz nieporządek podczas imprez masowych, w tym imprez sportowych

Funkcjonariusze KPP Wydziału Prewencji uczestniczyli w zabezpieczeniu porządku publicznego: 3 imprezy o charakterze masowym, wizyt objętych klauzulą VIP, ponadto zabezpieczano szereg festynów, imprez sportowych, religijnych.

Agresywne, hałasujące grupy młodzieży w miejscach publicznych

W obszarze przestępczości nieletnich, jeśli chodzi o liczbę czynów karalnych, odnotowywano niższe wartości w stosunku do lat ubiegłych. W 2017 r. na terenie powiatu hajnowskiego 2 nieletnich popełniło 2 czyny karalne. W 2016 roku 12 nieletnich popełniło 7 czynów.. Były to m. in. kradzież oraz przestępstwo narkotykowe. Ponadto w 2017r., wobec nieletnich przeprowadzono 35 postępowań w sprawach o czyny karalne i zabronione (wykroczenia – kradzieże, w ruchu drogowym, wyroby pirotechniczne), przekazano do sądu rodzinnego 29 postępowań o demoralizację nieletnich. Do sądu również trafiło 17 spraw z zakresu niewłaściwej opieki rodzicielskiej.

Zmniejszenie ilości czynów karalnych popełnionych przez młodzież

Wydział Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Hajnówce organizował zajęcia dla młodzieży alternatywnych, udostępnił sale i obiekty sportowe wraz sprzętem na potrzeby społeczności lokalnej, jak również w szkołach ponadgimnazjalnych corocznie organizował imprezy turystyczno-krajoznawcze.

KPP organizowano spotkania z rodzicami, kuratorami oraz przedstawicielami instytucji zajmujących się działalnością na rzecz nieletnich oraz utrzymywano stałą współpracę z dyrektorami szkół, nauczycielami i pedagogami szkolnymi podejmując wspólne działania profilaktyczne. W 2017 roku w sumie przeprowadzono 226 spotkania z dziećmi i młodzieżą. Ponadto zorganizowano szereg spotkań, z mieszkańcami powiatu, w ramach konsultacji społecznych oraz dotyczących Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa.

2. Działalność prewencyjna – wychowawcza

Przestępczość uciążliwa dla społeczeństwa w kategoriach:

Funkcjonariusze tut. KPP w 2017 roku, w sumie podjęli i przeprowadzili łącznie 6571 interwencji.

Średni czas reakcji na zgłoszenie zakwalifikowane jako pilne wyniósł 08:13, a zwykle 10:52. Na terenie miasta Hajnówka średni czas reakcji to 10:30.

Przeprowadzono łącznie 1154 postępowania w sprawach o wykroczeniach:

- sporządzono 84 wnioski o wykroczenia z art. 43¹ ust. 1 Ustawy o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

- sporządzono 518 wniosków o ukaranie do Sądy Rejonowego w Bielsku Podlaskim;

Sporządzono 467 wniosków o odstąpienie od kierowania wniosku do Sądu;

Za popełnione wykroczenia łącznie nałożono 6073 mandaty karne. Za wykroczenia popełnione na terenie miasta Hajnówka nałożono 3141 (w 2016 r.-1875) mandatów karnych, w tym 336 (w 2016 r. – 94) za spożywanie alkoholu w miejscu zabronionym.

Ogółem zatrzymano 494 osób, z czego w PdOZ osadzono 199 z czego 22 kobiet i 188 mężczyzn.

Dotyczące przemocy w rodzinie.

Wykorzystywanie informacji przekazywanych przez Komendę Powiatową Policji w Hajnówce o przypadkach zaistnienia przemocy. W ciągu 2017 r. KPP Hajnówka przesłała 46 zapytań o udzielaną pomoc osobom znajdującym się w zainteresowaniu działań Policji. PCPR odpowiedziało na każde zapytanie, a w sytuacji informacji o przemocy w rodzinie oprócz odpowiedzi na zapytanie przesyłano do 8 rodzin doświadczających przemocy Informator o podmiotach świadczących pomoc dla osób uwikłanych w przemoc oraz Informację skierowaną do osób stosujących przemoc w rodzinie „Żółta Kartka”.

Pracownicy PCPR udzielali wsparcia poprzez pracę socjalną, w dniach i godzinach pracy jednostki. Za okres 2017 roku udzielono 48 świadczeń w formie pracy socjalnej, w tym z zakresu: przemocy w rodzinie 8 świadczeń, niepełnosprawności, pieczy zastępczej, kompletowania dokumentów do Sądu. Pomoc polegała również na sporządzaniu projektów wniosków i pism do Sądu, kontaktów z lekarzem, szkołą.

Prowadzenie działalności informacyjnej dla osób będących ofiarami przemocy w rodzinie.

W tym obszarze w roku 2016 został opracowany i przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Hajnowskiego – Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz

Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2021.

Nr 7 – „przeciwdziałanie przemocy domowej”

- współpraca z Policją w zakresie przekazywania informacji o usługach i formach wsparcia świadczonych przez PCPR skierowanych do rodzin będących w zainteresowaniu Policji.

Udzielono odpowiedzi na 46 zapytań o sytuację rodzin. Do 8 z w/w rodzin przesłano informator „ Informator dotyczący podmiotów świadczących pomoc dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz podmiotów realizujących oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie powiatu hajnowskiego” oraz ulotkę „Żółta kartka” zawierającą podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, a także dane na temat miejsca uzyskania pomocy i wsparcia.

- 1) rozpowszechnianie informacji o realizacji programów korekcyjno – edukacyjnych przez PCPR w Hajnówce
- 2) prowadzono monitoring programu korekcyjno edukacyjnego z roku 2016 ,
- 3) Centrum upowszechniło wśród lokalnych instytucji ulotkę, skierowaną do osób uwikłanych w przemoc pn. „Żółta kartka”, zawierającą podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, a także dane na temat miejsca uzyskania pomocy i wsparcia.
- 4) PCPR przygotowało „Informator dotyczący podmiotów świadczących pomoc dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz podmiotów realizujących oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie powiatu hajnowskiego”, zawierający: dane teleadresowe Centrum jako podmiotu realizującego oddziaływania korekcyjno-edukacyjne, wykaz zespołów interdyscyplinarnych wraz z danymi teleadresowymi ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu, wykaz jednostek specjalistycznego poradnictwa w powiecie oraz organizacji pozarządowych świadczących usługi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą; Ww. informator, przekazano instytucjom działającym w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie; informator został również opublikowany na stronie internetowej PCPR w Hajnówce;
- 5) rozpowszechniano (w siedzibie PCPR oraz wśród lokalnych placówek i instytucji pomocowych) broszury, ulotki i plakaty informacyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy, pozyskane z innych instytucji i organizacji,
- 6) z pomocy psychologa zatrudnionego w PCPR w Hajnówce skorzystało 6 osób, w tym 1 osoba doświadczająca przemocy w rodzinie.
- 7) w ramach współpracy z Aresztem Śledczym w Hajnówce starszy specjalista pracy

socjalnej uczestniczył w spotkaniu z osadzonym. Spotkanie odbyło się na terenie Aresztu Śledczego w dniu 9.05.2017 r.. W spotkaniu uczestniczyło 9 osadzonych.

Informacje o możliwości skorzystania z poradnictwa przekazywane były przez PCPR do Policji, prokuratury, sądu oraz OPS-ów z terenu powiatu.

Kierownik PCPR i Specjalista pracy socjalnej uczestniczyli w Posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy MOPS w Hajnówce oraz 2 pracowników PCPR ww. spotkaniu zorganizowanym przez OPS Czyże.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce od kilku lat włącza się w akcję promującą działania Prokuratury Rejonowej w Hajnówce dotyczącą Pomocy Ofiarom Przestępstw – poprzez informację o możliwości korzystania z tej formy wsparcia.

Pracownicy Centrum w celu zwiększenia kompetencji uczestniczyli w szkoleniach pozwalających na uzupełnienie wiedzy i jej umiejętne wykorzystanie celem pomocy osobom tego potrzebującym. Tematyka szkoleń: Zasady prawidłowego żywienia, zdrowe nawyki żywieniowe. Praca z osobą zaburzoną i chorą psychicznie. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. jak zapobiegać zachowaniom ryzykownym podejmowanym przez dzieci i młodzież.

Realizacja oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy.

PCPR w Hajnówce kilkakrotnie w roku 2017 roku występował do Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim (Wydziału Karnego, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich, Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych oraz do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich), Prokuratury Rejonowej w Hajnówce, Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce, Ośrodków Pomocy Społecznej, zespołów interdyscyplinarnych i Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych funkcjonujących na terenie powiatu, przesyłając informację o planowanej w 2017 r. realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej z prośbą o wskazywanie dla PCPR w Hajnówce jako ośrodka realizującego ww. oddziaływania i kierowanie potencjalnych kandydatów do udziału w zajęciach programu.

W roku 2017 r. opracowano informację o planowanym rozpoczęciu programu korekcyjno-edukacyjnego, którą umieszczono na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Hajnówce oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie PCPR;

PCPR zapraszało na spotkanie dotyczące oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych

osoby stosujące przemoc, wskazywane przez ośrodki pomocy społecznej.

W roku 2017 zrealizowano dwa cykle oddziaływań korekcyjno edukacyjnych dla sprawców przemocy:

- jedna grupa w warunkach wolnościowych . Do Programu przystąpiły 4 osoby, Program ukończyło 3 osoby z terenu miasta Hajnówka ,

- druga grupa na terenie Aresztu Śledczego w Hajnówce. Do Programu przystąpiło 11 osób osadzonych. Zajęcia ukończyło 10 osób, w tym jedna pochodząca z powiatu hajnowskiego.

PCPR prowadzi działania monitorujące dotyczące zmiany zachowani uczestników oddziaływań. Kierowane są pisma do jednostek penitencjarnych z prośbą o sporządzenie przez psychologa bądź wychowawcę opinii zawierającej ocenę wpływu zajęć na postawę uczestnika, a także pisma do poszczególnych ośrodków pomocy społecznej z prośbą o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego oraz wypełnienie ankiety skierowanej do uczestnika programu.

Wspieranie usamodzielnianych wychowanków.

Na terenie Powiatu Hajnowskiego na koniec 2017 r. funkcjonowało 40 rodzin i rodzinnych domów dziecka w których przebywało ogółem 69 wychowanków

W ramach konkursu ogłoszonego przez MP i PS zatrudniono 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (2 etaty) do wspierania funkcjonujących rodzin zastępczych. Wsparciem objęto 35 rodziny, w których przebywało 67 wychowanków.

2.5. Wspieranie usamodzielnianych wychowanków.

W 2017 roku procesem usamodzielnienia objęto 31 wychowanków w tym:

a) z rodzinnej pieczy zastępczej 14 wychowanków z tego:

- pomoc na kontynuowanie nauki - 12 wychowanków,
- pomoc pieniężna jednorazowa - 1 wychowanków,
- pomoc na zagospodarowanie - 1 wychowanków.

b) z instytucjonalnej pieczy zastępczej (DD w Białowieży)

ogółem: - 7 osób

w tym otrzymujących:

- pomoc na kontynuowanie nauki –5 osób,
- pomoc finansowa z tytułu usamodzielnienia – 1 osoby,
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej – 0 osoba

c) wsparcie usamodzielnianych wychowanków z MOW, MOS, ZP (ustawa o pomocy społecznej)

ogółem: - 1 osoby

w tym otrzymujących:

pomoc na kontynuowanie nauki: 1 osoba

pomoc pieniężna jednorazowa: 1 osoba

Na terenie powiatu hajnowskiego funkcjonuje Dom Dziecka w Białowieży. W 2017 r. roku w placówce przebywało 23 dzieci, z tego 18 z terenu powiatu hajnowskiego. W roku sprawozdawczym do DD przybyło 2 dzieci z poza powiatu . Z placówki w 2017 r. wybyło 8 wychowanków. z tego 6 osoby usamodzielniało się, 1 dziecko powróciło do matki biologicznej i 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej.

Szkolenia

W roku 2017 zorganizowano szkolenia z zakresu:

- a) Zasady prawidłowego żywienia, zdrowe nawyki żywieniowe – 24 osoby (pracownicy ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu , DPS Białowieża, ŚDS Hajnówka, DD Białowieża i PCPR Hajnówka) – szkółcy pracownicy Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Hajnówce
- b) Praca z osobą zaburzoną i chorą psychicznie - 24 osoby (pracownicy ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu, DPS Białowieża, ŚDS Hajnówka, DD Białowieża i PCPR Hajnówka) – lekarz psychiatra i psycholog SP ZOZ Hajnówka
- c) pracownicy PCPR przekazali na spotkaniu w dniu 20.03.2017 r.:
  - zasady dofinansowania środkami PFRON w 2017 roku,
  - pilotażowy program „Aktywny Samorząd” w 2017 r
  - zaproszenie do kierowania osób do Programu oddziaływań korekcyjno edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie (przedstawiono Program oddziaływań korekcyjno edukacyjnych),
  - doradztwo
- d) współpraca z Aresztem Śledczym w Hajnówce (dnia 9.05.2017 r.) – 9 osadzonych.
- e) szkolenie nowopowstałych rodzin zastępczych (9.05.2017 r.) - 6 rodzin,
- f) szkolenie rodzin zastępczych – jak zapobiegać zachowaniem ryzykownym przez dzieci młodzieży- 26 osób (rodziny zastępcze, prowadzący RDD i pracownicy PCPR) – 20.11.2017 r.

Działania dotyczące osób starszych i niepełnosprawnych

Wspieranie osób niepełnosprawnych poprzez dofinansowanie środkami PFRON

(w ramach algorytmu) następujących zadań:

- do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych : dla 73 osób , kwota 80.000 zł. ,
- zakupu sprzętu rehabilitacyjnego; 8 osób , kwota 5.602 zł. ,
- przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych; 527 osób , kwota 310.872 zł.
- likwidacji barier architektonicznych i technicznych ; 24 osoby , kwota 46.876 zł.

Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd „ 2017 rok

Wsparciem objęto 51 osób na kwotę 173.029.85 zł.

Potrzeby osób niepełnosprawnych i starszych wspiera również Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności , który umożliwia uzyskanie prawnego dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność (orzeczenie o niepełnosprawności). W roku 2017 zespół wydał 1.580 orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Dodatkowo Powiatowy Zespół wydał 362 legitymacje dokumentujące niepełnosprawność (legitymacja osoby niepełnosprawnej) i 218 kart parkingowych.

3. **Bezpieczeństwo Komunikacyjne**

Udział kierowców w wypadkach drogowych

W 2016 roku na terenie powiatu hajnowskiego miało miejsce 16 **wypadków drogowych** (o 9 mniej niż w 2016 r.), w których 1 osoby poniosło śmierć, (o 2 mniej niż w 2016r.). Do najczęstszych przyczyn wypadków powodowanych z winy kierujących należały: nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu, nadmierna prędkość nieprawidłowe wyprzedzanie, wymijanie i omijanie, nieprawidłowe przejeżdżanie przejść dla pieszych, oraz błędy pieszych tj. wtargnięcie na jezdnię oraz nieprawidłowe przechodzenie przez jezdnię. Odnotowano ponadto 312 **kolizji drogowych**, tj. więcej o 93 niż w roku 2016, a ich główną przyczyną było: nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu, nieuwaga przy cofaniu, nieprawidłowe wyprzedzanie, wymijanie i omijanie oraz nadmierna prędkość.

W 2017 roku na terenie powiatu hajnowskiego, policjanci ujawnili ogółem 202 przypadki kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości lub po użyciu alkoholu (w 2016 r. – 124).

Negatywne zjawiska w transporcie drogowym i kolejowym oraz w zakresie

eksploatacji pojazdów.

Na terenie powiatu hajnowskiego znajduje się kolejowe towarowe przejście graniczne w Siemianówce, w którym dokonywana jest odprawa materiałów niebezpiecznych przewożonych koleją z Białorusi. Cysterny kolejowe, tu odprawione, trafiają głównie do baz przeładunkowych znajdujących się na terenie Gminy Narewka:

- ◆ Ekoil Sp. z o. o., Zakład w Plancie, Planta, 17-220 Narewka;
- ◆ Operator Logistyczny Paliw Płynnych Sp. z o. o., Baza Paliw Nr 15 w Narewce, 17-220 Narewka;
- ◆ Krypton Sp. z o. o., Zabłotczyzna 30, 17-220 Narewka;
- ◆ Substancje niebezpieczne, które trafiają do wyżej wymienionych zakładów (głównie gazy propan i butan oraz ich mieszaniny), są w nich magazynowane bądź przeładowywane do cystern kolejowych normalnotorowych lub do autocystern i w taki sposób zostają dystrybuowane w głąb kraju. Część transportowanych substancji niebezpiecznych nie trafia do ww. zakładów dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, tylko jest bezpośrednio transportowana przez terytorium powiatu hajnowskiego do innych odbiorców. Ponadto wiele materiałów niebezpiecznych przewożonych jest również na trasie Bielsk Podlaski-Czeremcha-Siemiątycze.
- ◆ We współpracy z PKP PLK S. A. Zakład Linii Kolejowych w Białymstoku oraz Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego w Białymstoku prowadzona jest ewidencja przewożonych materiałów koleją. Poniższa tabela przedstawia ilości materiałów niebezpiecznych przewożonych w roku 2017 na poszczególnych szlakach kolejowych na terenie powiatu hajnowskiego.

Lp.	Przebieg trasy	Rodzaj materiałów (nr ONZ)	Ilość przewożonych materiałów	Uwagi
-----	----------------	----------------------------	-------------------------------	-------

			ilość składów / ilość wagonów w 2017 r.	
1.	Granica Państwa – Siemianówka	Butan (1011)	67/146	
2.		Benzyna (1203)	1/2	
3.		Fosfor biały lub żółty (1381)	12/242	
4.		Węglowodory gazowe – miesz. skroplona (1965)	55/313	
5.		Propan (1978)	57/154	
6.	Siemianówka – Hajnówka –	Fosfor biały lub żółty (1381)	12/222	
7.	Czeremcha – kier. Siemiatycze	Propan (1978)	2/49	
8.	Siemianówka – Zabłotczyzna	Butan (1011)	67/146	
9.		Węglowodory gazowe – miesz. skroplona (1965)	66/305	
10.		Propan (1978)	54/115	
11.	Siemianówka – Planta	Butan (1011)	1/3	
12.		Węglowodory gazowe – miesz. skroplona (1965)	1/23	
13.	Bielsk Podlaski – Czeremcha – kier. Siemiatycze	Propan (1978)	1/10	
14.		Węglowodory gazowe – miesz. skroplona (1965)	1/19	
15.		Amoniak (1005)	1/2	
16.		Tlenek etylenu (1040)	1/1	
17.		Dwusiarczek węgla (1131)	1/4	
RAZEM			400/1756	Informacje

			uzyskano od PKP PLK S. A. ZLK w Białymstoku
--	--	--	--

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Hajnówce prowadzi ciągle szkolenie w zakresie działań związanych z ratownictwem technicznym. Strażacy Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej, na bazie posiadanego sprzętu, realizują w ramach doskonalenia zawodowego program związany z ratownictwem technicznym i chemiczno - ekologicznym. W dniu 26.10.2017 r. przeprowadzono ćwiczenia sprawdzające zewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy w bazie przeładunkowej gazu płynnego KRYPTON Sp. z o. o. w Zabłotczyźnie, gm. Narewka. Scenariusz ćwiczeń przewidywał kolizję autocysterny, w wyniku której uszkodzony został kierowca oraz powstał pożar strumieniowy gazu LPG zagrażający pobliskiemu zbiornikowi gazu zasilający piec który ogrzewał budynek administracyjny. W ćwiczeniach udział wzięły siły i środki Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Hajnówce (2 zastępy) oraz 4 jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Narewka (OSP Narewka, OSP Siemianówka, OSO Lewkowo Stare, OSP Olchówka).

Komenda Powiatowa PSP w Hajnówce w 2017 r. pozyskała zestaw do ratownictwa technicznego, w skład którego wchodzi zblocze, szkle, pasy oraz liny. Sprzęt znajduje się na wyposażeniu Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Hajnówce. Natomiast OSP Czeremcha pozyskała nożyce do prętów oraz hooligan (sprzęt burzący).

4. **Wypoczynek i rekreacja**

Wypadki i utonięcia

Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży.

PSSE w Hajnówce w 2017 r. skontrolowała wszystkie placówki oświatowo – wychowawcze na terenie powiatu będące pod nadzorem PPIS w Hajnówce (obiekty podlegające pod Starostwo Powiatowe w Hajnówce są kontrolowane przez PPWIS w Białymstoku).

Zakres kontroli oprócz warunków sanitarno-higienicznych obejmował również ocenę bezpieczeństwa pomieszczeń, używanego sprzętu jak i otoczenia wokół obiektu. Podczas kontroli pomieszczeń zwracano uwagę na: osłonięcie grzejników /czy osłony nie mają wystających elementów/, stan powierzchni podłóg/ czy są bez dziur i wyrw/,

stan powierzchni schodów / czy są nieśliskie i równe, zabezpieczenie poręczy na korytarzach przed zsuwaniem się po nich dzieci i młodzieży. Sprawdzano czy drzwi do pomieszczeń nie posiadają progów. Kontrolowano również sale gimnastyczne zwracając szczególną uwagę na stan urządzeń sportowych i sprawdzając czy posiada on certyfikaty bądź atesty.

Zastrzeżenia pod względem sanitarno-technicznym budził stan posadzek w niektórych z pomieszczeń. Decyzje wydane w roku 2017 dotyczyły następujących obiektów: Internat Technikum Leśnego, Szkoły Podstawowej nr 1 w Hajnówce, i Szkoły Podstawowej w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Czeremsze. W 1 szkole już zalecenia pokontrolne zostały wykonane.

W roku sprawozdawczym 2017 zmniejszyła się liczba placówek posiadających substancje i preparaty chemiczne. Dwie placówki: Szkoła Podstawowa w Dubinach i Zespół Szkolno – Przedszkolny w Czeremsze przekazały wszystkie swoje substancje i preparaty do utylizacji. Pozostałe 2 szkoły posiadające substancje i preparaty chemiczne: Szkoła Podstawowa w Kleszczelach i Szkoła Podstawowa nr 4 w Hajnówce, skontrolowano w zakresie przestrzegania ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach. W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień dotyczących warunków przechowywania lub stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin.

Podczas kontroli otoczenia obiektów sprawdzano stan nawierzchni boisk i placów rekreacyjnych oraz na przymocowanie bramek i innych konstrukcji. Zwracano uwagę na elementy mogące być przyczyną wypadku, a więc na nawierzchnię dróg na terenie placówki, ogrodzenie, szlaki komunikacyjne wychodzące poza teren. W tym zakresie nie stwierdzono żadnych zastrzeżeń.

Nadzór nad organizacją kolonii, obozów

W 2017 roku, podobnie jak w poprzednim skontrolowano 4 placówki wypoczynku dzieci i młodzieży. Podobnie jak w innych placówkach oświatowo-wychowawczych zakres kontroli obejmował ocenę bezpieczeństwa pomieszczeń, używanego sprzętu i otoczenia obiektu.

Stan bezpieczeństwa kontrolowanych placówek nie budzi zastrzeżeń.

Brak właściwego zabezpieczenia wypoczynku letniego i zimowego.

W okresie poprzedzającym wakacje oraz ferie zimowe dokonano

opiniowania obiektów w zakresie spełniania przepisów ochrony przeciwpożarowej przeznaczonych na organizowanie letniego oraz zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży. Wydanie opinii poprzedzone było czynnościami kontrolno-rozpoznawczymi, które polegały na sprawdzeniu stopnia przygotowania obiektów do przyjęcia grup dzieci i młodzieży pod względem ochrony przeciwpożarowej. Sprawdzone między innymi wyposażenie obiektów w podręczny sprzęt gaśniczy, warunki ewakuacji z obiektów, stan instalacji użytkowych (instalacje elektryczna, piorunochronna) oraz stopień zapoznania z przepisami przeciwpożarowymi oraz zasadami postępowania właścicieli, pracowników, zarządców tych obiektów w przypadku powstania pożaru bądź innego miejscowego zagrożenia.

W 2017 r. przeprowadzono dwie inspekcje obozów i kolonii podczas trwania wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie wakacji w miejscowościach Dubicze Cerkiewne oraz Siemianówka.

Wypoczynek i rekreacja. Edukacja młodzieży szkolnej w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Hajnówce, we współpracy z Zarządem Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Hajnówce zorganizowała XL eliminacje powiatowe Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej "Młodzież zapobiega pożarom". Działania polegały na opracowaniu zestawów pytań dla poszczególnych grup wiekowych, udostępnieniu materiałów dotyczących ochrony przeciwpożarowej uczestnikom konkursu oraz zapewnieniu obsady komisji w trakcie konkursu, który został przeprowadzony w siedzibie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Hajnówce.

5. Zagrożenia kryzysowe

a. Pożarowe

Prowadzenie planowanych kontroli obiektów zaliczanych do kategorii zagrożenia ludzi.

Czynności kontrolno-rozpoznawcze prowadzone są w oparciu o opracowany roczny plan kontroli. Czynności prowadzone były w obiektach użyteczności publicznej takich jak szkoły, żłobki, hotele, pensjonaty, domy towarowe i supermarkety, obiekty sakralne oraz w lokalach gastronomicznych. Czynnościami kontrolnymi objęte także były obiekty

produkcyjne, magazynowe, gospodarstwa rolne oraz lasy. W przypadku stwierdzenia uchybień naruszających przepisy z zakresu ochrony przeciwpożarowej wydano decyzje administracyjne nakazujące usunięcie w określonych terminach stwierdzonych usterek. Do najczęściej spotykanych nieprawidłowości zaliczamy brak okresowych badań podręcznego sprzętu gaśniczego, braki w podręcznym sprzęcie gaśniczym, brak okresowych badań instalacji użytkowych, brak opracowanych instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, brak badań i konserwacji wewnętrznych sieci hydrantowych, brak przeszkolenia pracowników z zakresu ochrony przeciwpożarowej, brak właściwego utrzymania drożności oraz oznakowania dróg ewakuacyjnych oraz brak wyposażenia obiektu w urządzenia przeciwpożarowe, m.in. przeciwpożarowe wyłączniki prądu oraz awaryjne oświetlenie ewakuacyjne.

Przed okresem wzmożonej palności w lasach będących na terenie powiatu hajnowskiego przeprowadzono w 2017 roku czynności kontrolno-rozpoznawcze, podczas których głównym elementem, na który zwracano uwagę, był stan przejezdności dróg oraz stan punktów czerpania wody do celów gaśniczych. Należy stwierdzić, iż wszystkie nadleśnictwa ze zrozumieniem podchodzą do tego problemu, czego efektem jest stała poprawa warunków zaopatrzenia w wodę na wypadek powstania pożaru w lasach. Nadleśnictwa otwierają kolejne zbiorniki przeciwpożarowe oraz budują nowe dojazdy pożarowe co ułatwia prowadzenie działań ratowniczo-gaśniczych na obszarach leśnych. Ponadto opracowywany jest Plan zabezpieczenia przeciwpożarowego Puszczy Białowieskiej, na podstawie którego powstanie jednolita dla wszystkich Nadleśnictw Leśnego Kompleksu Promocyjnego Puszcza Białowieska sieć dojazdów pożarowych.

Zgodnie z rocznym planem kontroli na początku II kwartału 2018 r. zostaną przeprowadzone czynności kontrolno-rozpoznawcze na terenach leśnych, mających na celu określenie stopnia przygotowania nadleśnictw do okresu wzmożonego zagrożenia pożarowego obszarów leśnych.

Podjęmowanie działań w zakresie polepszenia przygotowania jednostek PSP i OSP do usuwania skutków zdarzeń.

W 2017 roku we wszystkich jednostkach OSP będących w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym przeprowadzono inspekcje gotowości operacyjnej w zakresie przygotowania do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych. Informacje zbiorcze zostały przesłane do poszczególnych gmin.

Dla strażaków OSP z terenu powiatu hajnowskiego przeprowadzono 2

szkolenia podstawowe strażaków ratowników OSP. W szkoleniu ukończyło 46 druhow OSP.

Wszystkie jednostki OSP należące do struktur Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego posiadają systemy selektywnego alarmowania, którego sterowanie odbywa się za pomocą Stanowiska Kierowania Komendanta Powiatowego PSP w Hajnówce.

Szkolenie formacji OC w zakładach pracy i kontrola zakładów.

Komenda Powiatowa PSP w Hajnówce nie prowadzi szkoleń formacji OC.

Wypadki oraz katastrofy techniczne i budowlane

W 2017 r. przeprowadzono 139 inspekcji budów i 83 kontroli sprawdzających.

Dzięki kontroli w wielu przypadkach inwestorzy uniknęli wykonania robót budowlanych niezgodnie ze sztuką budowlaną a więc zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz popełnienia czynów podlegających karze.

W przypadku stwierdzenia, że uczestnicy procesu budowlanego nie przestrzegają przepisów Prawa budowlanego prowadzone są postępowania administracyjne zmierzające do doprowadzenia obiektów budowlanych do stanu zgodnego z prawem.

W 2017 r. wszczęto 3 postępowania administracyjne mających na celu doprowadzenie wykonanych robót budowlanych lub obiektów budowlanych do stanu zgodnego z prawem.

W związku ze stwierdzeniem nieprzestrzegania, przez uczestników procesu budowlanego, przepisów Prawa budowlanego (stanowiącym wykroczenie) w 2016 r. nałożono 11 mandatów na kwotę 1050.00 zł

W okresie jesienno - zimowym zwracana jest szczególna uwaga na kontrole utrzymania obiektów budowlanych w przypadku intensywnych opadów śniegu, w tym przede wszystkim obiektów użyteczności publicznej i obiektów wielko-powierzchniowych co czyniono poprzez doraźne kontrole oraz rozpowszechnienie informacji w lokalnych mediach o obowiązku spoczywającym na zarządcach obiektów.

Na terenie powiatu hajnowskiego jest 53 obiekty wielko-powierzchniowe tj. budynki o powierzchni zabudowy przekraczającej 2000 m² i innych obiektów budowlanych o powierzchni dachu przekraczającej 1000 m².

W 2017 r. przeprowadzono 49 kontroli utrzymania użytkowanych obiektów budowlanych. Kontrole te obejmowały, między innymi, sprawdzenie wykonania, przez właścicieli lub zarządców obiektów budowlanych, obowiązku przeprowadzania okresowych kontroli stanu technicznego tych obiektów w okresach określonych

w Prawie budowlanym.

W celu zlikwidowania zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i mienia podejmowane są, z urzędu, czynności dotyczące budynków nieużytkowanych i będących w nieodpowiednim stanie technicznym. W 2017 roku wszczęto 4 postępowania dotyczących takich budynków, wydano 4 decyzji o natychmiastowym podjęciu działań.

Dodatkowo wszczęto 2 postępowania egzekucyjnych mające na celu przymuszenie do wykonania określonych czynności lub rozbiórki obiektów nakazanych w decyzji.

Niezależnie od czynności podejmowanych w ramach zadań określonych w Prawie budowlanym do obowiązków inspektoratu należy rozpatrywanie skarg i wniosków mieszkańców powiatu dotyczących sporów sąsiedzkich dotyczących obiektów budowlanych, w 2017 r. rozpatrzono 26 skarg, ponadto udzielono 17 odpowiedzi przy skargach skierowanych do WSA w Białymstoku.

Czynności podejmowane przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego wpłynęły na poprawę stanu technicznego obiektów budowlanych i bezpieczeństwo ich użytkowania. Zmniejszeniu uległa również ilość przypadków nieprzestrzegania przez uczestników procesu budowlanego oraz właścicieli i zarządców obiektów budowlanych przepisów Prawa budowlanego. Organ przeprowadza działania informacyjne zarówno na sesjach Rad Gmin jak i Rady Powiatu.

Działania w kierunku zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego w zakresie zaopatrzenia mieszkańców powiatu w wodę do spożycia.

Nadzór sanitarny nad jakością wody przeznaczonej do spożycia w 2017 roku prowadzono w 18 wodociągach publicznych i wodociągu Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej opartym na indywidualnym ujęciu wody. Ponadto wodę do spożycia dostarczały 3 wodociągi spoza powiatu hajnowskiego: wodociąg Orla i gminny Bielsk (powiat bielski) oraz wodociąg Pawły (powiat białostocki), które zaopatrywały 292 osób.

Wodociągi w sposób zbiorowy zaopatrywały 43937 mieszkańców powiatu hajnowskiego, zaś 209 mieszkańców powiatu hajnowskiego korzystało z wody z własnych studni.

Na koniec roku 2017 wszyscy mieszkańcy objęci zbiorowym zaopatrzeniem spożywali wodę o przydatnej jakości.

Epidemiologiczne

Profilaktyka i zapobieganie

Prowadzenie szkoleń oraz informowanie ludności w przypadkach zagrożeń chorobami zakaźnymi poprzez plakaty i lokalne media

Sytuacja epizootyczna na terenie powiatu hajnowskiego jest bardzo dobra.

W 2017 r. stwierdzono tylko 11 przypadków wystąpienia afrykańskiego pomoru świń u dzików - choroba zwierząt zwalczana z urzędu.

W związku z wystąpieniem ASF przeprowadzone są akcje informacyjne w postaci ulotek, plakatów, a także informacje są przekazywane w gospodarstwach hodowli świń w trakcie kontroli. Przeprowadzono szkolenie myśliwych i leśników oraz przekazano informacje na różnych spotkaniach, których uczestnikami byli rolnicy, samorządowcy, lekarze weterynarii, funkcjonariusze policji, straży granicznej, służby celne i itp.

W czasie szkoleń zwracano uwagę na realne niebezpieczeństwo przeniesienia tej choroby poprzez żywność zwierzęcego pochodzenia przewiezioną przez wschodnią granicę jak i przechodzącą przez granicę chore dziki. Zaznaczano jakie zostaną poniesione konsekwencje, szczególnie ekonomiczne dla indywidualnego hodowcy jak i gospodarki kraju

Zapadalność liczona na 100 tys. Ludności biegunki u dzieci do lat 2 – zapadalność liczona na 10 tys. i grupę wiekową

Nadal wzrasta liczba osób uchylających się od szczepień ochronnych, rodzice odmawiają zaszczepienia dzieci. PPIS w Hajnówce prowadzi działania informacyjne, profilaktyczne, jak również i działania administracyjne mobilizujące do realizacji szczepień.

Problemem pozostają nadal pokąsania przez znane i nieznanne (wałęsające się, bezpańskie) zwierzęta. Liczba pokąsań i styczności ze zwierzętami zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego: 84 przypadki w 2017 r., 94 przypadki w 2016 r. Wśród 67 przypadków pokąsań przez psy 50 osób zostało pokąsanych przez psy znane, 17 przez psy nieznanne, 13 przez koty oraz 1 kontakt ze zwłokami borsuka, 1 pokąsanie przez jeża, 1 pokąsanie przez nietoperza oraz 1 pokąsanie przez tchórza.

W związku z zapobieganiem rozprzestrzeniania się w/w chorób Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna kontynuowała działania dotyczące profilaktyki i zapobiegania zagrożeniom epidemiologicznym, w tym podejmowano następujące działania:

- przeprowadzono wywiady epidemiologiczne,
- prowadzono nadzór nad ozdrowieńcami i nosicielami pałeczek *Salmonella*,
- udzielano porad, instruktażu na tematy związane z chorobami zakaźnymi i przestrzeganiem zasad higieny,
- propagowano zalecane szczepienia ochronne dla osób dorosłych i dzieci,
- pozostawiano materiały z zakresu oświaty zdrowotnej (ulotki, broszury),
- prowadzono współpracę z Powiatowym Lekarzem Weterynarii,
- prowadzono szkolenia dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, które dotyczyły wirusowego zapalenia wątroby B i C'
- przeprowadzono szkolenie dla rodziców dzieci 3-5 letnich uczęszczających do przedszkola na temat „Szczepienia ochronne”,
- informacje dotyczące chorób zakaźnych były umieszczane na stronie internetowej PSSE w Hajnówce [http:// psse-hajnowka.pl](http://psse-hajnowka.pl) .

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna prowadzi ciągłą działalność dotyczącą profilaktyki chorób wieku dziecięcego, głównie poprzez propagowanie zalecanych szczepień ochronnych i nadzór na wykonawstwem szczepień. Jednakże zwiększa się liczba rodziców, którzy nie wyrazili zgody na zaszczepienie dzieci w ramach Programu Szczepień Ochronnych.

Egzekwowanie warunków sanitarnych produkcji i obrotu żywnością

PSSE w Hajnówce powyższe zagadnienie realizowano poprzez intensywny i skoordynowany nadzór sanitarny nad zakładami produkcji i obrotu żywnością oraz nad jakością środków spożywczych w nich wytwarzanych, konfekcjonowanych i wprowadzanych do obrotu.

W rezultacie prowadzonego nadzoru sanitarnego w zakresie bezpieczeństwa żywności skontrolowano 208 zakładów, w wyniku stwierdzonych naruszeń wydano 83 decyzje administracyjne.

W ostatnich latach stan sanitarny zakładów systematycznie poprawia się, niemniej jednak przeprowadzane kontrole wykazują nadal szereg nieprawidłowości, w wielu przypadkach takich samych jak w roku poprzednim.

Niezgodności, które były istotne i mogły mieć znaczny wpływ na zdrowie ludzi to.

- brak odpowiedniej kontroli swoich wyrobów przez producentów (tzw. Badań właścicielskich), potwierdzających właściwą jakość zdrowotną produkowanych w zakładzie wyrobów z kryteriami mikrobiologicznymi;

- warunki magazynowania surowców, produktów i wyrobów gotowych w temperaturze niezgodnej z deklaracją producenta;
- niewłaściwy stan techniczny urządzeń, sprzętu, wyposażenia/powierzchni kontaktujących się z żywnością, a także nieprawidłowości w myciu i dezynfekcji sprzętu produkcyjnego i pomocniczego;
- nie wystarczająca higiena zatrudnionego personelu, brak orzeczeń wymaganych ze względów sanitarno-higienicznych potwierdzających stan zdrowia personelu,
- nieprawidłowy przebieg procesów technologicznych szczególnie prowadzonej obróbki cieplnej;
- przyjęcie surowców/półproduktów i wyrobów gotowych do zakładu niewłaściwej jakości, wprowadzanie do obrotu, lub w produkcji składników/ gotowych produktów po upływie terminu przydatności;
- nie wyszczególnianie w oznakowaniu żywności składników alergennych

Nieprawidłowości stwierdzone w zakładach produkujących żywność oraz w placówkach obrotu środkami spożywczymi funkcjonującymi na terenie powiatu hajnowskiego rozłożone były przypadkowo w czasie, występowały na różnych etapach produkcji lub obrotu oraz nie miały charakteru seryjnego.

Pobrano 163 próbki środków spożywczych, wymazów sanitarnych oraz wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w tym zakwestionowano 11. Były to:

- 3 próbki suplementów diety z powodu nieprawidłowego znakowania producent spoza woj. Podlaskiego);
- 5 próbek lodów z automatu z powodu zanieczyszczeń mikrobiologicznych (ponadnormatywnej liczby bakterii Enterobacteriaceae);
- 1 próbka „schab wieprzowy bez kości”, w którym stwierdzono obecność *Campylobacter coli*;
- 2 próbki zmiotek pobranych w zakładzie produkcyjnym z powodu obecności szkodników.

We wszystkich przypadkach PPIS w Hajnówce wdrożył stosowne postępowanie administracyjne, celem wyeliminowania z obrotu żywności nieodpowiedniej jakości zdrowotnej i poprawy stanu sanitarnego zakładów. Ww. produkty nie stanowiły bezpośredniego zagrożenia dla konsumentów. W zakładach, w których zostały stwierdzone zanieczyszczenia mikrobiologiczne, a także obecność szkodników, niezwłocznie zostały podjęte działania naprawcze i uchybienia usunięte.

Badanie zwierząt rzeźnych i ich mięsa, mięsa zwierząt łownych oraz innych

przeznaczonych do spożycia przez ludzi.

- na terenie powiatu nie ma zakładów uboju zwierząt rzeźnych lub przetwórstwa mięsa zwierząt łownych. W gminach na terenie których znajdują się lecznice zwierząt zlokalizowane jest 5 terenowych obwodów badania mięsa, w których 5 wyznaczonych lekarzy weterynarii i 1 technik weterynarii bada mięso zwierząt (w tym na obecność włośni) ubitych w gospodarstwach na własny użytek.

Na terenie powiatu zlokalizowanych jest 6 punkty skupu dziczyzny, które podlegają nadzorowi Inspekcji Weterynaryjnej. Przeprowadzono w nich 8 kontroli dotyczących warunków sanitarnych i technicznych prowadzonego skupu.

W Terenowym Punkcie Wykrywania Włośni przy PIW w Hajnówce przeprowadzono 753 badań mięsa dzików w kierunku włośni metodą wytrawiania, z tego 10 z wynikiem dodatnim.

Usprawnienie lokalizacji ognisk chorób zwierząt domowych poprzez wdrożenie ewidencji zwierząt w systemie IACS

- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa prowadzi działania dotyczące identyfikacji i rejestracji bydła, poprzez wydanie paszportów oraz dokonywanie aktualizacji stanów liczebnych stad i zwierząt na podstawie składanej przez rolników dokumentacji.

Rzetelnie prowadzony system ewidencji oraz indywidualne paszporty zwierząt w przypadku wybuchu choroby zakaźnej na pewno przyczynią się do szybkiego określenia ogniska choroby oraz szybkiej lokalizacji zwierząt wywiezionych z ogniska do innych rejonów, a tym samym zapobiegnie to rozszerzaniu się zarazy i przyczyni się do skutecznego jej zwalczania. Pomimo obowiązku zgłaszania i rejestracji hodowli trzody chlewnej (od 1 marca 2016 r. każda świnia powinna być zarejestrowana) podczas perlustracji gospodarstw w związku z wybuchem ASF stwierdzano niezarejestrowane hodowle trzody chlewnej.

Inspektorzy PIW w Hajnówce przeprowadzili w ramach wymogów wzajemnej zgodności (CC) 33 kontrole w obszarze A -identyfikacji i rejestracji zwierząt, (5 uchybień w 1 gospodarstwie), 10 kontroli w obszarze B – zdrowie publiczne, zdrowie roślin i zdrowie zwierząt, oraz 12 kontroli w obszarze C – dobrostan zwierząt. Dodatkowo 27 gospodarstw kompleksowo skontrolowano pod kątem identyfikacji i rejestracji bydła (627 szt.), 2 kontrole owiec (199 szt.). Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w gospodarstwie hodowli świń (1 uchybienie) i 1 w

gospodarstwie hodowli bydła (5 uchybień).

Likwidacja procedur dzikiego grzebania padłych zwierząt.

Budowa na terenie powiatu grzebowisk zwierząt

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa podpisała umowy z podmiotami zajmującymi się zbiórką i utylizacją padłych zwierząt, rozwiązały problem konieczności budowy grzebowisk. W/w podmioty zbiórkę zwierząt padłych przeprowadzają bez większych zastrzeżeń.

W związku z zagrożeniem afrykańskim pomorem świń podpisana została umowa z firmą utylizacyjną (zgłosiła się tylko jedną firmą) która odbiera dziki z dodatnim wynikiem ASF.

W związku z aktualnie dużym zagrożeniem grypą ptasią, na polecenie Wojewody Podlaskiego, Urzędy Gmin mają obowiązek wskazania miejsc ewentualnego grzebania zwierząt zabitych w akcjach likwidacji ognisk chorób zwalczanych z urzędu.

Ograniczenie populacji bezdomnych zwierząt

Lekarze weterynarii prowadzący usługi weterynaryjne przeprowadzają u zwierząt odpłatnie zabiegi mające na celu ograniczenie zdolności rozrodczych. Dotyczy to jednak tylko zwierząt zgłaszanych przez ich właścicieli. Nie przeprowadzano akcji masowych. Urzędy Miast i Gmin poza sporadycznym wyłapywaniem zwierząt bezdomnych coraz częściej prowadzą inne czynności mające na celu ograniczenie populacji tych zwierząt.

W Hajnówce prowadzone jest schronisko dla psów. Podmiot ten zarejestrowany jest w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Hajnówce i podlega nadzorowi Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie ochrony zwierząt (dobrostanu) oraz zabezpieczenia epizootycznego. Ilość wyłapanych bezpańskich psów (akcja przeprowadzana każdego miesiąca) powoduje przepełnienie tego obiektu w stosunku do możliwości technicznych zapewnienia tym zwierzętom odpowiednich warunków egzystencji. W schronisku przeprowadza się zabiegi sterylizacyjne psów i takie zwierzęta po zacypiowaniu dopiero podlegają adopcji.

Urzędy Miast i Gmin mają obowiązek każdego roku uaktualniać i wdrażać "Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy". Projekty tych programów podlegają opiniowaniu przez Powiatowego Lekarza Weterynarii.

Zmniejszenie liczby zwierząt wałęsających się.

Zmniejszenie liczby zwierząt wałęsających się w ramach akcji przeprowadzanych

przez Urzędy – jak w pkt. 6a. Ustawa o prawie łowieckim dopuszcza odstrzał zwierząt wałęsających się czy zdziczałych na obszarze poza terenem zabudowanym. Jednak myśliwi korzystają z tej możliwości rzadko.

Inspekcja Weterynaryjna nie ma w swoim zakresie zadań polegających na zmniejszaniu populacji zwierząt wałęsających się (bezdomych). Powyższe zadanie należy do obowiązków własnych gmin zgodnie z art. 3, ust. 1, pkt 4 i 5 - *ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.96.132.622)*.

Inspekcja Weterynaryjna w 2016 r. przeprowadziła w powiecie hajnowskim 52 obserwacje w kierunku wykrycia wścieklizny u zwierząt, które pokąsały lub podrapały ludzi. Do badań w kierunku wścieklizny przekazano próby od 31 padłych zwierząt (lisy, nietoperze, jenoty, kot, pies, kuna, bóbr, łasica i ryś). Nie stwierdzono u obserwowanych i przebadanych zwierząt wścieklizny.

Upowszechnianie metod utrzymania higieny osobistej w środowisku dzieci i młodzieży.

Poza ww. wymienionymi programami Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna realizuje cyklicznie edukacyjne programy prozdrowotne upowszechniające higienę osobistą w środowisku dzieci i młodzieży:

- a) Program **„Radosny uśmiech, radosna przyszłość”** skierowany do uczniów klas I-III szkół podstawowych i ich rodziców. Program dotyczy higieny stomatologicznej i profilaktyki próchnicy.
- b) Spotkania z dziećmi 5-6-letnimi w przedszkolach, z uczniami klas I-III w szkołach podstawowych z uczestnikami wycieczki letniego i zimowego na temat higieny osobistej, higieny stomatologicznej i higieny otoczenia oraz znaczenia higieny w profilaktyce chorób (grypy, chorób brudnych rąk).

6. Zagadnienia promocyjno – informacyjne

Mając na względzie ograniczenie demoralizacji i patologii oraz przestępczości nieletnich, prowadzono aktywną edukację prawną i wiktymologiczną dzieci i młodzieży, realizowano działania profilaktyczno-edukacyjne: *„Bezpieczna droga do szkoły/ domu” spotkań*, *„Bezpieczne Wakacje/Ferie”*, *„Nie Bezpieczny Internet”*, *„Nie ufaj bezGRANICznie”*, *„Nie bądźmy obojętni”*, *„Program wspierania ofiar przestępstw”*, *„NIELETNI”*, *„Stop 18”*, działania w zakresie przeciwdziałania zjawisku narkomanii wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz w zakresie zapobiegania i zwalczania

przestępczości godzącej w wolność seksualną i obyczajność małoletnich, a także zapobieganiu przemocy w rodzinie, przeprowadzone były pogadanki i prelekcje w szkołach podczas których przekazywano między innymi informacje na temat odpowiedzialności karnej za popełnione czyny karalne w świetle ustawy „*O postępowaniu w sprawach nieletnich*” i stosowanych przez Sąd środkach wychowawczych i poprawczych.

Ponadto organizowano spotkania z rodzicami, kuratorami oraz przedstawicielami instytucji zajmujących się działalnością na rzecz nieletnich oraz utrzymywano stałą współpracę z dyrektorami szkół, nauczycielami i pedagogami szkolnymi podejmując wspólne działania profilaktyczne. W 2017 roku w sumie przeprowadzono 226 spotkania z dziećmi i młodzieżą. Ponadto zorganizowano szereg spotkań, z mieszkańcami powiatu, w ramach konsultacji społecznych oraz dotyczących Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa.

W roku 2017 przeprowadzono wiele pogadanek i pokazów sprzętu towarzyszącym różnym przedsięwzięciom i imprezom podczas których funkcjonariusze Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Hajnówce omawiali szereg problemów związanych z bezpieczeństwem dzieci i młodzieży m. in. podczas wypoczynku letniego i zimowego. Ponadto w Sali Edukacyjnej „Ognik” funkcjonującej przy Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Hajnówce przeprowadzono spotkania dla dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym, podczas których omówiono podstawowe zasady bezpieczeństwa pożarowego, postępowania na wypadek powstania pożaru, alarmowania służb ratowniczych, udzielania pierwszej pomocy, przeciwdziałania zatruciom tlenkiem węgla oraz bezpiecznego wypoczynku podczas ferii zimowych i wakacji. Od początku funkcjonowania (luty 2016 r.) Sala Edukacyjna „Ognik” cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Udział w zajęciach do tej pory wzięło 1859 osób.

Informacja powyższa została opracowana w oparciu o pozyskane dane z następujących jednostek:

- Komenda Powiatowa PSP w Hajnówce

- Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce
- [Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Hajnówce](#)
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce
- Zarząd Dróg Powiatowych w Hajnówce
- Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Hajnówce
- [Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Hajnówce](#)
- Starostwo Powiatowe w Hajnówce

Opracował:
Samuel Szymaniuk